

Barneveld en de Omgevingswet

Gemeenteraad van Barneveld d.d.
21 november 2016

Mevr. Mr. T. van der Schoot

Van der Schoot Advies

Even voorstellen....

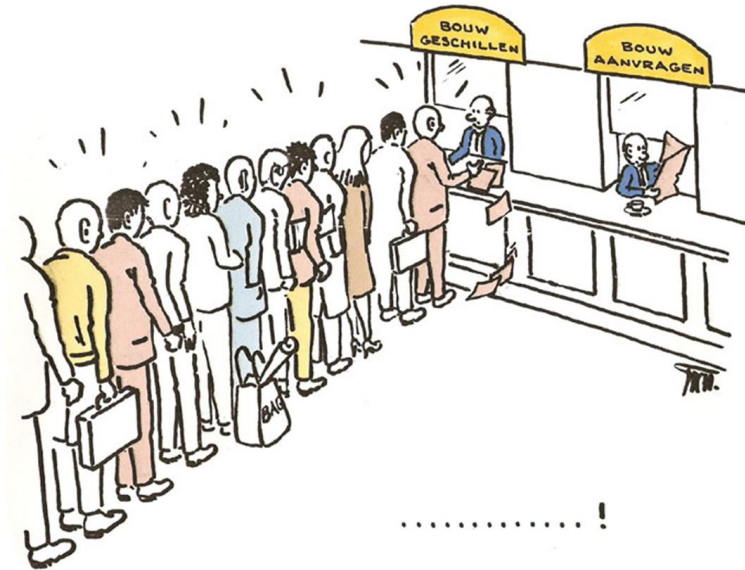

- Adviseren, coachen en opleiden
- Auteur:
 - Handboek RO en Bouw
 - RO voor raadsleden en bestuurders
 - *Trends en Tips 2013-2016*
 - Toekomst: De Omgevingswet
- Blog: Rovoordegemeente.nl
- www.vanderschootadvies
- info@vanderschootadvies.nl

Technisch juridisch

En daarom die Omgevingswet:

..... !

Van der Schoot Advies

Bedoeling: overzicht

Eenvoudig Beter

toekomst

- 1 wet: Omgevingswet
- 4 AMvB's:
 - Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)
 - Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)
 - Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)
 - Omgevingsbesluit (Ob)
- 10 ministeriële regelingen
- (1 provinciale verordening, 1 omgevingsplan)

Stand van zaken:

- Wet aangenomen, consultatie AMvB's geweest.
- Aanpassing: Invoeringswetgeving
- Aanvullingswetgeving: Bodem, Geluid, Grondeigendom, Natuur en ladder duurzame verstedelijking
- T.z.t.: toetsing door de rechter.

Maar.....

80 %
cultuurverandering

20% regels!!!

.. = tijdgeest...

HALLO

**DE TIJDSGEEST
IS VERANDERD**

**WE DOEN
HET NU WEER
SAMEN**

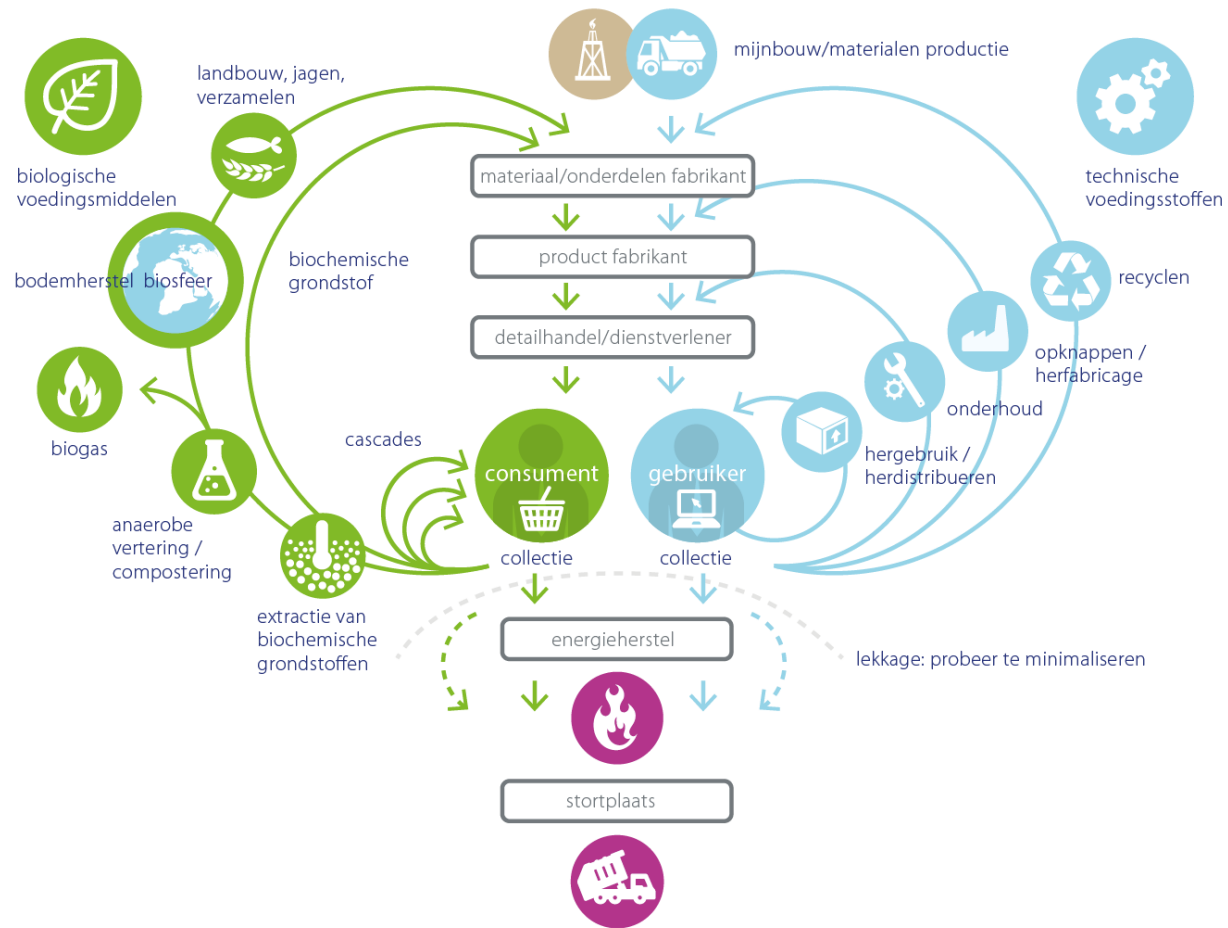
Loesje

POSTBUS 1045 6801 BA ARNHEM

Van der Schoot Advies

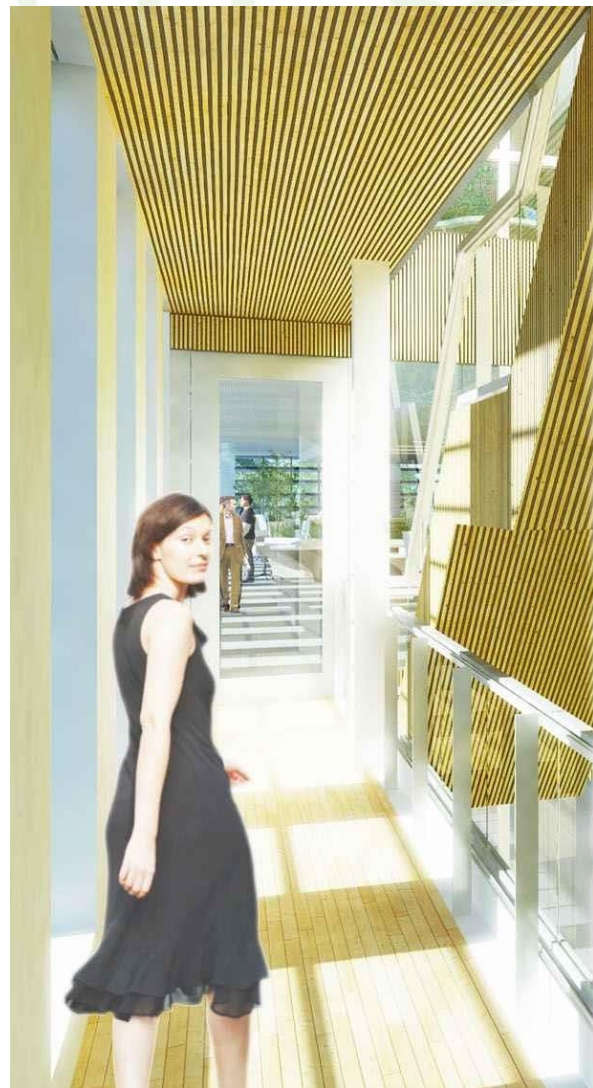
...Weconomy...

Van der Schoot Advies

...verandering naar duurzaamheid

Van der Schoot Advies

...maar ook.....

- Regionale verschillen, problemen en oplossingen
- Behoefte aan ruimte voor initiatieven met:
 - burgerparticipatie en
 - behoud van kwaliteiten/waarden
 - behoud van rechtsbescherming.

Uitgangspunten

- **Vertrouwen**
 - Van de overheid in initiatiefnemers
 - Van de burgers in de overheid
 - Tussen overheden
- **Handhaving** als keerzijde van vertrouwen
- **Zorgplichten** als vangnet (art. 1.6 en 1.7).
- **Flexibiliteit** als antwoord op complexiteit en duurzaamheid

Kwalitatief sturen in plaats van kwantitatief.

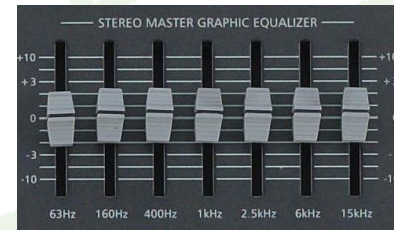
- Omgevingswaarden kwaliteiten
- Omgevingswaarden in algemene regels Rijk (en provincie)
- ‘Bandbreedte’ voor gemeente
 - = ruimte voor lokaal maatwerk
 - = verschillen tussen gemeenten geaccepteerd.

Omgevingswaarden*

- Gemeenteraad en PS
- Leidt voor B&W tot:
 - Plicht tot opstellen programma
 - Plicht tot monitoring

- Doorwerking via andere regels in het omgevingsplan

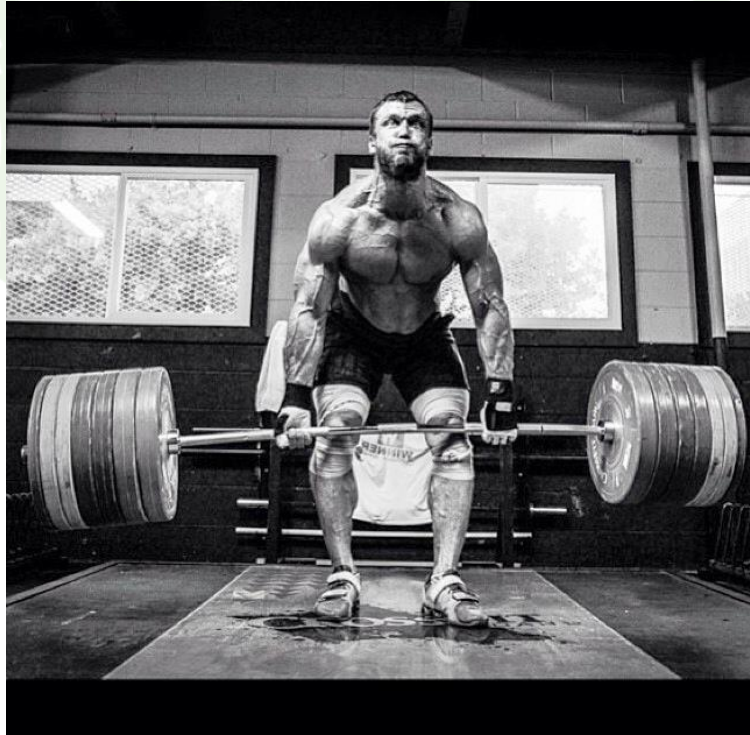
Consequenties van bandbreedte

- =
 - Afwegingsruimte voor gemeentebestuur
 - Handelingsruimte voor burgers/bedrijven

- = ook:

Nodig bij gemeente:

Kracht
Visie
Actie

Visie zonder actie is
een dagdroom
Actie zonder visie is
een nachtmerrie

INGSPIRE.nl

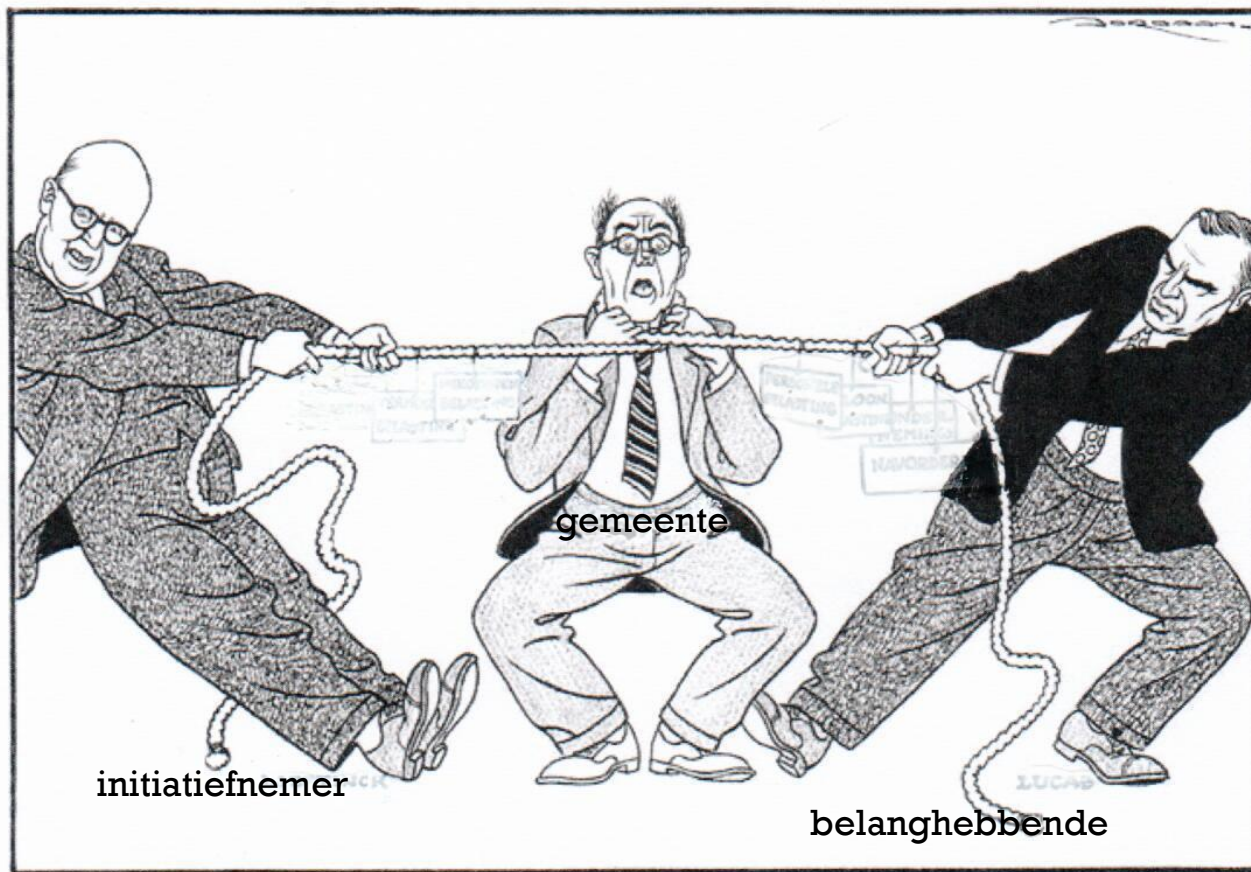
Van der Schoot Advies

Daarom wet gericht op:

- Flexibel en snel inspelen op initiatieven: 'ja mits' of zelfs 'ja, én'
 - = niet alleen toetsen
 - = vooral meedenken en faciliteren.
- Maar:
- Gemeente is geen bedrijf

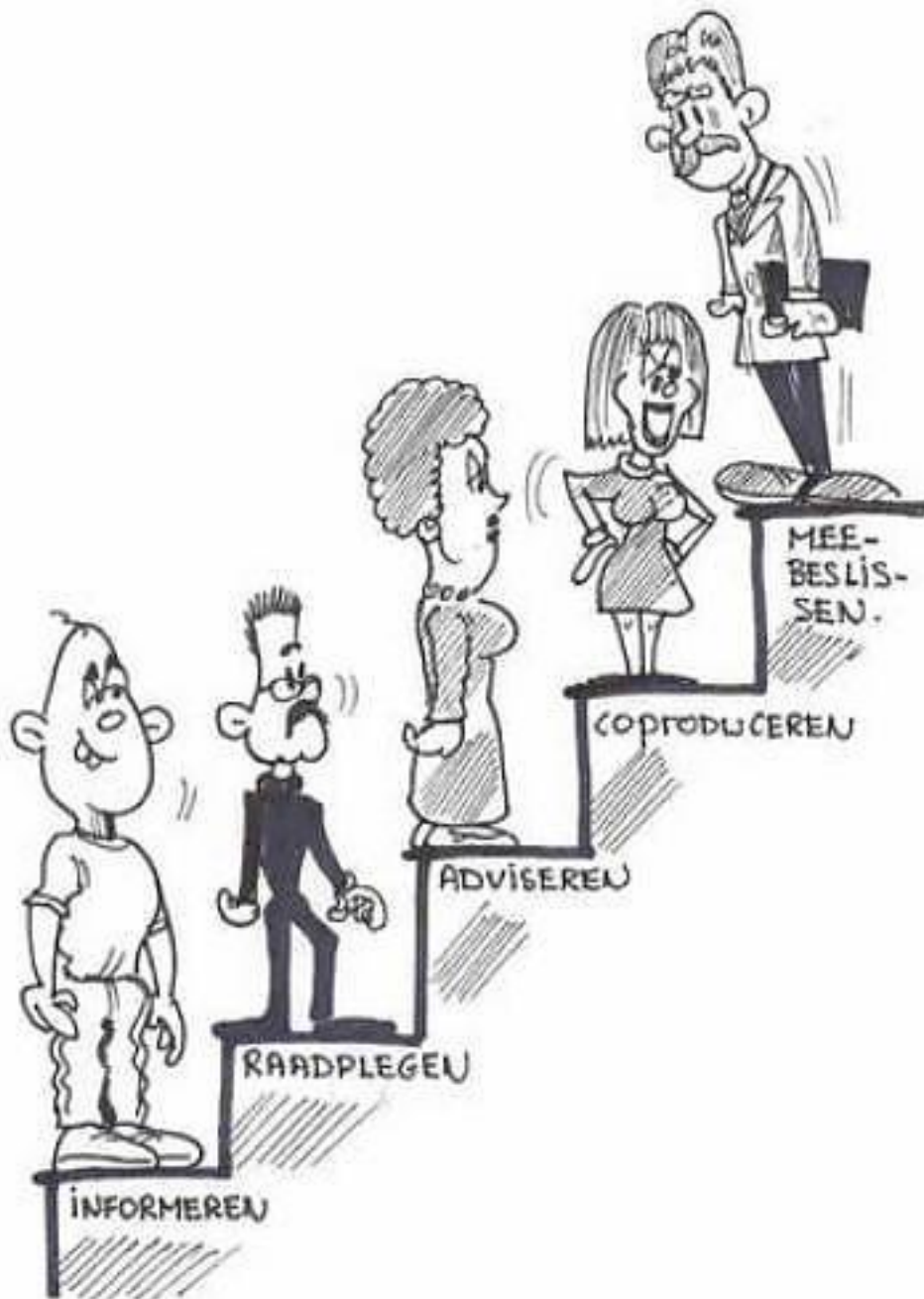
Amendement Lucas naar Tweede Kamer

© 2002 - Collectie Atlas Van Stolk - Het Geheugen van Nederland

Van der Schoot Advies

Dus: burger
betrokken.....

...is maatwerk.....

.. is lastig.....

Rol van de raad

- Bewaker van het proces van burgerparticipatie.
- Luisteren naar eigen belangen.
- Behartigen van het **algemeen belang**.
- Dus: raad is er voor de burgers, maar dan als abstractie.....
- Overwegen: andere vorm van democratie (meebeslissen). Let op de democratische legitimatie!!!

Instrumenten?

- Omgevingsvisie
- Programma
- Omgevingsplan
- Maatwerkvoorschriften
- Gelijkwaardigheidsmaatregel
- Omgevingsvergunning
- **Wijziging omgevingsplan**
- Experimenten (art. 23.3 Ow)
- Daarnaast: ondersteunende instrumenten

Kader: Maatschappelijke doelen (art. 1.3)

- ‘Deze wet is met het oog op
 - duurzame ontwikkeling,
 - de bewoonbaarheid van het land en
 - de bescherming en verbetering van het leefmilieu
- gericht op het in onderlinge **samenhang**
- (a) **bereiken en in stand houden** van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit
- (b) doelmatig **beheren, gebruiken en ontwikkelen** van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften. ‘

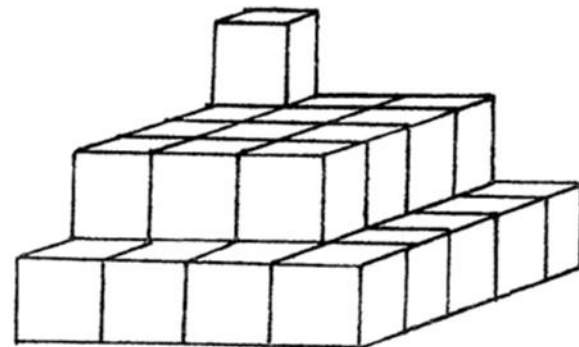

Raad: omgevingsvisie

- Voor continuïteit en zekerheid in (strategisch) **beleid**
- Raad bindt alleen zichzelf

! AMBITIES

B&W: programma's *

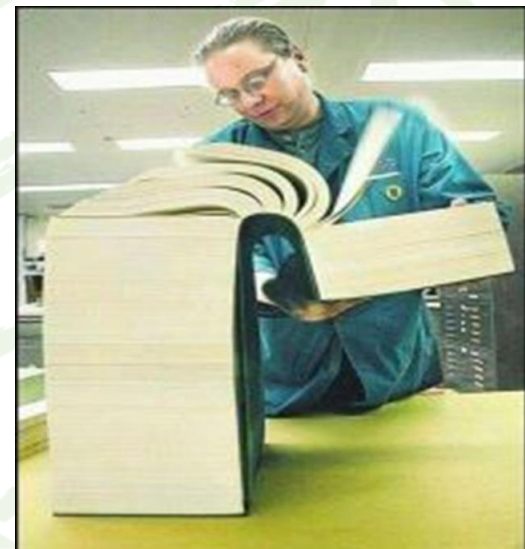
- Operationeel beleid = beleid flexibel maken
 - Voor deelgebieden of thema's
 - Termijn
-
- B&W binden alleen zichzelf!!!!
 - Raad niet betrokken!
 - Verplicht bij omgevingswaarden
 - Gewenst bij ambities
 - Geen beroep, wel inspraak/afd. 3.4 Awb

1 Omgevingsplan

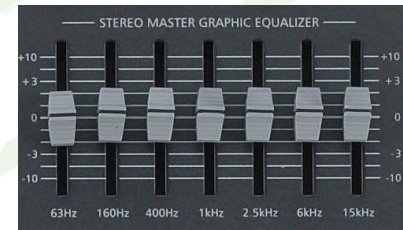
! AMBITIES

- Vertaling ambities in bindende regels.
- Opvolger van bestemmingsplannen, verordeningen en beheerplannen
- Ook: gezondheid, klimaat, duurzaamheid
- Met oog op doelen van de wet
 - regels
 - omgevingswaarden
 - flexibiliteit (B&W bij nader besluit)
- Integrale afweging

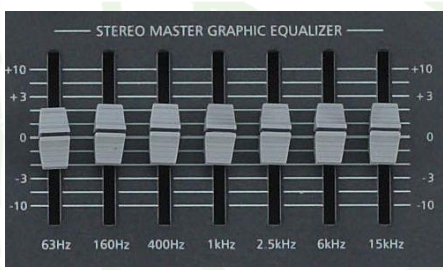
Omgevingswaarden*

- Gemeenteraad in Omgevingsvisie en omgevingsplan
- Provinciale Staten in Omgevingsverordening
- Leidt voor B&W tot:
 - Plicht tot opstellen programma
 - Plicht tot monitoring
- Binden alleen overheden.
- Doorwerking via andere regels in het omgevingsplan

! AMBITIES

Afwijken??

- **Via:**
 - heldere procedure,
 - maatwerkbesluit
 - binnen een duidelijk kader:
 - Wet + AMvB's
 - Maatschappelijke doelen
- Dus: alleen individueel maatwerk onvoorspelbaar.
....en dan is er **rechtsbescherming**.

Evenwicht flexibiliteit en rechtszekerheid

Gevoel bij de ambtenaar en bestuurder

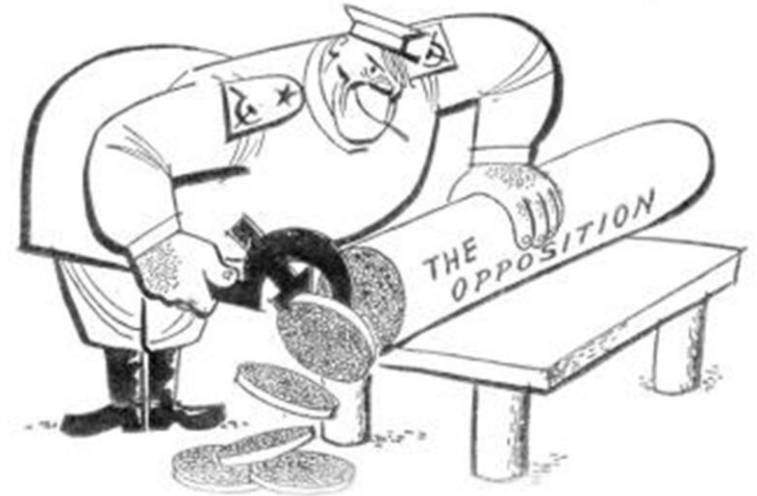

Keuzestress...

Kiespijn!.

Gevoel bij de burger.....

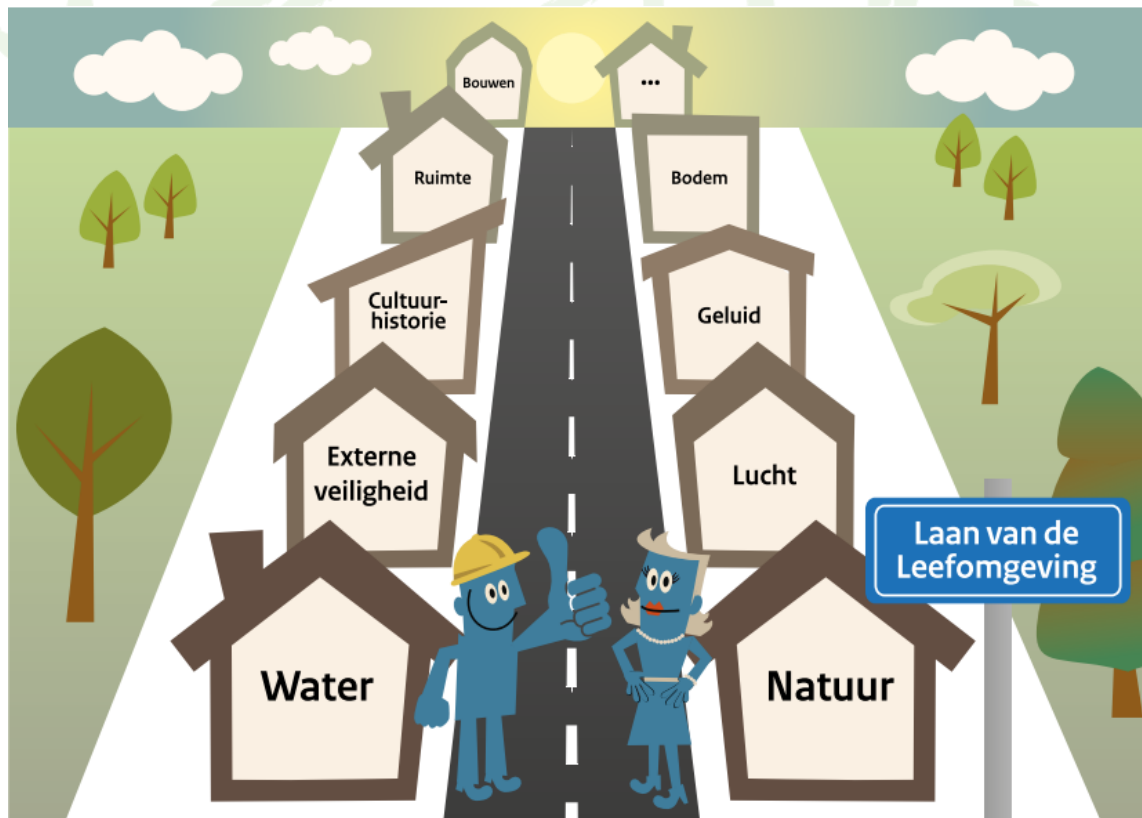

Nodig: begrip, verwachtingenmanagement,
betrokkenheid = communicatie en
psychologie!!!

Oh ja, ook nieuw.....

- Digitaal systeem omgevingsrecht (DSO)

Cultuurverandering in Barneveld??

- Niet meer juridisch afvinken
 - Niet meer planologische blauwdrukken
 - Maar:
 - Samenhangend beslissen (integraal = verbrede reikwijdte)
 - Sturen vanuit kwaliteit en beleid
 - Beleidscyclus: resultaat via controle op uitvoering
 - Burgerparticipatie in een vroeg stadium
 - Denken vanuit initiatiefnemers
 - Duurzaamheid als doelstelling
- = (Bij)sturen vanuit beleid en kwaliteit.

FOKKE & SUKKE

MAKEN ALTID EEN
STRAKKE PROJECTPLANNING

EN DE
CULTUUROMSLAG ?

DIE IS DONDERDAG
DE 17^E OM HALF VIER.

RGvT

Van der Schoot Advies

Opgaven voor de raad

- Eigen rol heroverwegen
- Middelen ter beschikking stellen
- Ambities formuleren
- Beleidscyclus invoeren
- Regels vereenvoudigen
- Monitoren/evalueren opzetten.
- Burgerparticipatie stimuleren.
- Programmatisch handhaven controleren.
- Digitaal stelsel invoeren
- Eventueel: reorganisatie faciliteren.

Rol van de raad: bewaken/deels invullen beleidsproces

gemeenteraad

Taken van de raad

- Kaders (strategisch beleid) en regels vaststellen (omgevingsplan)
- Bewaken burgerparticipatie/positie burger(s)
- Bijsturen van B&W (controle of beleidsdoelen worden gehaald) via:
 - Evaluatie/monitoringsresultaten
 - Verslaglegging
 - Beleidscyclus (bijstellingen)
 - Wijziging omgevingsplan
 - Commissie flo, rekenkamer, politiek
- = als hoeder algemeen belang
- = in samenwerking/afstemming met andere overheden
- Met oog voor particulier initiatief.

Hoe invloed op B&W?

- Via vaststellen Omgevingsvisie: richtinggevend voor B&W
- Via vaststellen Omgevingsplan:
 - Beoordelingsregels
 - Omgevingswaarden en andere doelen.
- Via beleidsregels (o.a. Welstand, parkeren en meer?)
- Via zelf wijzigen Omgevingsplan (anders dan inpassen afwijkingsomgevingsvergunningen)
- Via delegeren wijzigen Omgevingsplan

‘wat ontbreekt (nog)?

- Juridische invloed op:
 - programma (anders dan omgevingswaarden/doelen)
 - omgevingsvergunningen voor buitenplanse afwijkingen:
 - kruimelgevallenregeling
 - opvolger verklaring van geen bedenkingen

(zie column Gemeenteraad: tandeloze waakhond?!)

- Dus: politiek regelen als minister Omgevingsbesluit niet aanpast!!

Kader voor de raad

- Wettelijke mogelijkheden (AMvB's)
- Invloed van provincie via projectbesluit, instructies en instructieregels in omgevingsverordening
- Invloed van waterschap via projectbesluit
- Verplichting tot afstemming en samenwerking met andere overheden.
- Bijvoorbeeld met waterschap en buurgemeenten over inhoud...

Kanttekening

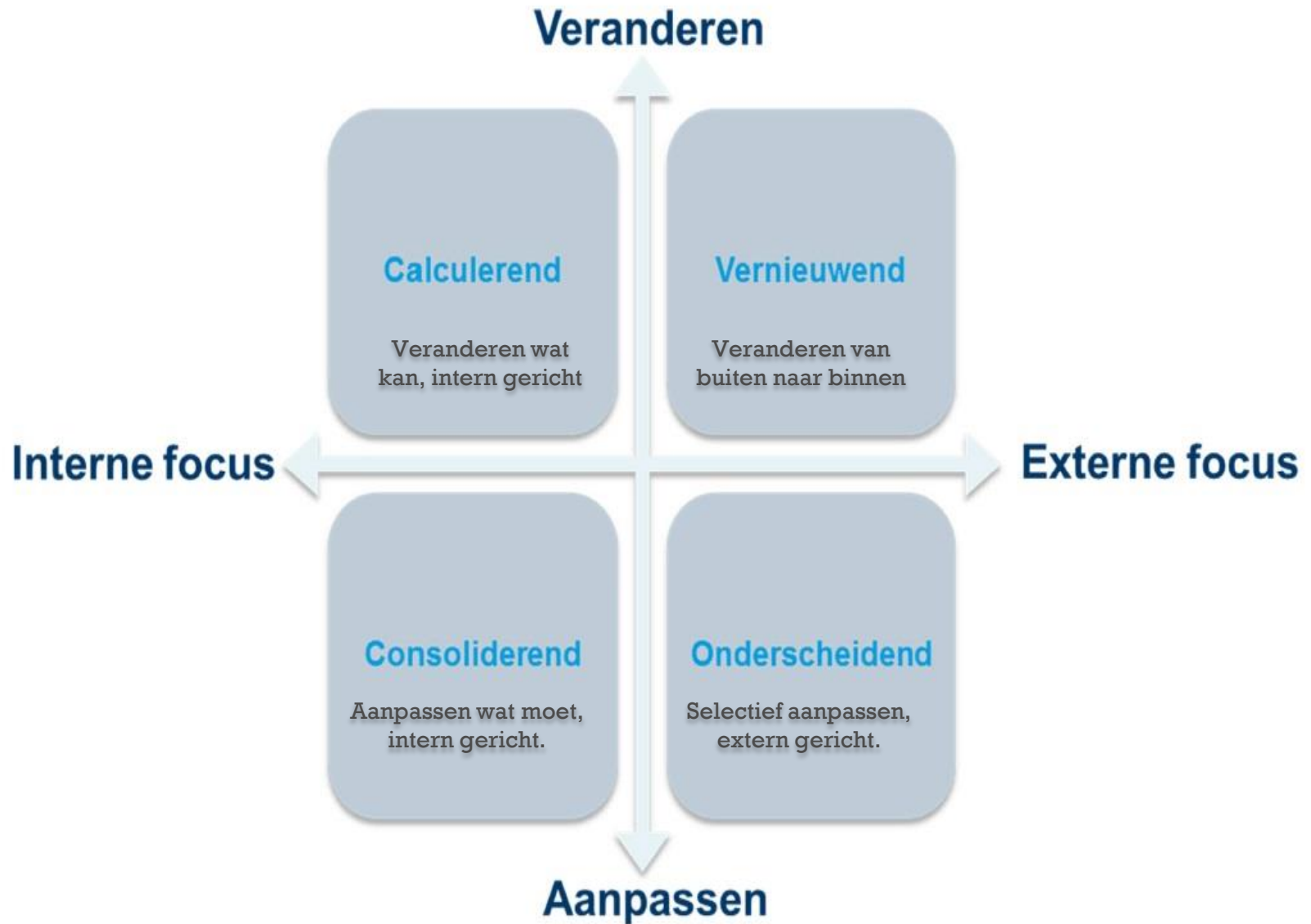
- Denk na over financiering....
 - Verplaatsen van vergunningplicht naar algemene regels = minder legesinkomsten.
 - Algemene middelen?
 - Burgerparticipatie zonder concreet project?
 - Kosten van monitoring en evaluatie...
 - Hogere kosten bij andere overheden te declareren??

Barneveldse aanpak.

- Al in 2014 begonnen!
- 4 strategieën denkbaar

Tip: verplichte onafhankelijke adviescommissie

- B&W moeten advies vragen over:
 - Rijksmonumenten (niet archeologisch monument)
 - Voor door gemeenteraad aangewezen gevallen!!!!
- B&W kunnen advies vragen over:
 - Andere aanvragen omgevingsvergunningen
 - Beleidsontwikkeling
- Advies op basis van Omgevingsvisie, Omgevingsplan, beleidsregels
- Instelling: raad (aantal leden, benoemingstermijn, benoeming en ontslag. Leden gemeentebestuur geen lid!!
- Openbare vergaderingen + jaarlijkse verslaglegging aan de raad
- Welstandcommissie en stadsbouwmeester niet meer verplicht.

Resteert.....

Vragen?

Blogs

RO voor
raadsleden
en
bestuurders

Trends en Tips
2013-2016 vanaf
November
verkrijgbaar

Van der Schoot Advies

Slot

Rest mij..

... u allen een goede
paradigmawisseling toe te wensen!

info@vanderschootadvies.nl

